

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2020-04-18

Programmanus

av Heidi Liekola

Moikka ja tervetuloa kuuntelemaan yläasteikäisille suunnattua UR:n ohjelmaa Ajankohtaista suomeksi. Minä olen Heidi Liekola ja tässä ohjelmassa käsittelemme seuraavia aiheita.

Kaverisuhteet huolestuttavat korona-aikaan

Tove Janssonin Muumit 75 vuotta

Nuori ruotsinsuomalainen kannustaa kirjoittamaan

Kaverisuhteet huolestuttavat korona-aikaan

Suomessa jopa 70 prosenttia nuorista kokee, että koronatilanne on aiheuttanut huolta tai ongelmia arkeen. Tämä käy ilmi useiden suomalaisten nuoristoimijoiden teettämästä kyselystä, jonka tulokset Yleisradio julkaisi pääsiäisen alla. Etenkin kaverisuhteiden kestävyys huolettaa, kun koulut ovat kiinni. Ruotsissa tilanne on löyhempien rajoitusten vuoksi erilainen mutta täälläkin kaveritapaamiset ovat muuttuneet, kertoo seitsemäsluokkalainen Paulina:

Paulina

Mä soitan kavereille ja oon Instagram ja Snapchatissa. Olen myös tavannut kavereita pikkuryhmissä puistossa, mutta me ei halita ja pidämme social distans. Onneksi ulkotreenit jalkapallossa jatkuvat, niin se tekee, että minulla on muutakin tekemistä kuin olla netissä.

Suomessa kyselyyn vastasi 2 200 nuorta ympäri maata, ja heistä reilut 1100 oli 13–19 -vuotiaita. Lähes puolet vastaajista kertoi korona-arjen tuoneen jotain hyvääkin elämään, kun ulkoiluun ja lepoon on enemmän aikaa.

Tove Janssonin Muumit 75 vuotta

Tove Janssonin luomat muumihahmot täyttävät tänä vuonna 75 vuotta; ensimmäinen muumitarina *Muumit ja suuri tuhotulva* julkaistiin vuonna 1945. Tarina kertoo Muumipeikosta ja hänen äidistään Muumimammasta, jotka etsivät seikkailemaan lähtenytä Muumipappaa. Tove Jansson loi muumitarinat Pellingin saaristossa inspiroituneena meren kauneudesta ja voimasta. Merkkivuotta 2020 juhlistetaan muumitarinoiden hengessä suuntaamalla huomio paitsi Itämeren tilan myös sen kulttuuriperinnön suojeluun.

aiheuttaa

orsaka

huoli / ongelma

oro / problem

kysely

enkät

kestävyys

uthållighet

löyhä

lös

rajoitus

begränsning

hali / halaus

kram

ulkoilu

uteaktivitet /

utevistelse

lepo

vila

julkaista

utge / publicera

tarina

berättelse / historia

seikkailla

vara ute på

äventyr

kauneus ja voima

skönhet och styrka

Itämeren tila

Östersjöns tillstånd

kulttuuriperintö

kulturarv

Nuori ruotsinsuomalainen kannustaa kirjoittamaan

Viivi Paavonperä on ruotsinsuomalainen lukiolainen, joka kannustaa muita nuoria kirjoittamaan suomeksi. Sitä varten hän on perustanut kirjailijayhdistys Finn-Kirjan nuorisajaoston.

Viivi Paavonperä

Suomen kielen opetus ja suomen kieli on joissain piireissä vähän noloa ruotsinsuomalaisten seurassa. Ja me haluttais kannustaa siihen, että vaikka se on vaikeeta, niin se on ymmärrettävää, että se on meille vaikeeta. Me ollaan kaikki ihan eritasoisia ja meillä on kaikilla ihan erilaiset taustat. Ja kirjoittaminen on vaan hyvää, lukeminen on hyvää ja kielten ylläpitäminen on tosi hyvää.

Viime vuonna Viivi valittiin vuoden nuoreksi ruotsinsuomalaiseksi Ruotsin radion Finska –toimituksen järjestämässä vuotuisessa gaalassa. Tunnustuksen hän sai nimenomaan suomen kielen kirjoittamiseen innostamisesta.

Viivi Paavonperä

Mä ite kirjoitan ihan kaiken ylös. Mä kirjoitan ajatuksia, mä kirjoitan koulussa, kun mä teen matikkaa, niin jos mulla tulee jotain mieleen, niin sinne vihkon kulmaan. Mä vaan kirjoitan ja tykkään kirjoittaa tarinoita. Ja just se, että ei välitä, että meneekö väärin. Mä välillä sekoitan kieliäkin ja sitten jälkeen päin korjaan ne.

No mitä jos innostaa tästä kirjoittamisesta niin, ketkä voi tulla Finn-Kirjan nuorisajaostoon mukaan?

Viivi Paavonperä

Meillä on kriteerinä oikeestaan niinku, että olet ruotsinsuomalainen ja olet 12–22 vuotta. Nää ei ole tarkat iät, vaan suurin piirtein siinä. Vaikka me halutaan, että kirjoitetaan suomeksi tai me kannustetaan siihen, niin suomen kielikään ei oo kriteeri, että siellä voi kirjoittaa ihan ruotsiksi, että se ruotsinsuomalaisuus on se juttu.

Lopuksi musiikkia Lauri Tähkältä. Kappaleen nimi on *Mä en pelkää*.

*Heitä mut tuuleen
Pihamaalle hautaa
Ruusut ja lautaa
Mä en pelkää
Tää oli tässä
Illan hämärässä
Huokaa ja muista mua
Mä en pelkää*

Tässä kaikki tällä kertaa. Kiitos, että kuuntelitte.

kannustaa
uppmuntra
sitä varten
därför
joissakin piireissä
i vissa kretsar
nolo
pinsam
ymmärrettävää
förståeligt
erilainen tausta
olika bakgrund
tunnustus
erkännande
innostaa
inspirera
ajatus
tanke
vihko
häfte /
anteckningsbok
kulma
hörn
välittää
bry sig /bekymra
sig om
sekoittaa
blanda
suurin piirtein
omkring